

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (M.Țurcan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L.Bulgac, S.Gîrbu, Gr.Dașchevici)

DECIZIE

02 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Victor Burduh
Iurie Bejenaru

examinând cererea de recurs depusă de Eni Veronica, reprezentată de avocatul
Eni Oleg,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Eni Veronica împotriva Ministerului Justiției cu privire la anularea Hotărîrii
Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar din 27.12.2016 în
partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă al candidatului Eni Veronica,
obligarea Ministerului Justiției să emită Ordinul de investire a Veronicăi Eni cu
împuterniciri de exercitare a activității notariale, cu teritoriul de activitate la alegerea
acesteia din numărul de locuri rămase vacante, obligarea dispunerii eliberării licenței
pentru activitate notarială pe numele Eni Veronica, cu înregistrarea ulterioară a
acesteia în Registrul de stat al notarilor,

împotriva deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost respins apelul declarat de Eni Veronica, a fost admis apelul declarat de Ministerul
Justiției și a fost casată parțial hotărârea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 27 martie 2017 Eni Veronica a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 04 octombrie 2016 Ministerul
Justiției a publicat pe site-ul oficial anunțul privind desemnarea câștigătorilor pentru
membru titular și pentru membru supleant în Comisia de concurs pentru suplinirea
locurilor vacante de notar.

Prin hotărârea nr.2 din 03 octombrie 2016, Comisia de selectare prin concurs

public a membrilor Colegiului disciplinar al notarilor și Comisiilor de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar a desemnat câștigătorii concursului public pentru selectarea membrilor Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar: membri titulari din rândul profesorilor titulari în materie de drept: 1) Macovei Tatiana; 2) Pînzari Veaceslav; 3) Plotnic Olesea; membri titulari din rândul notarilor publici: 1) Dîgori Galina; 2) Șian Olga; membri supleanți din rândul profesorilor titulari în materie de drept: 1) Bordian Mariana; 2) Cojocaru Violeta; membri supleanți din rândul notarilor publici: 1) Popovici Adrian; 2) Șișianu Maria.

A relatat reclamanta că la 25 noiembrie 2016 pârâtul a publicat pe site-ul oficial anunțul privind organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, testele-grilă aprobate în ședința din 25 noiembrie 2016, subiectele pentru proba scrisă și spețele; locurile vacante și data desfășurării primei probe a concursului public pentru suplinirea locurilor vacante de notar, iar prin hotărîrea nr.1 a Comisiei de Licențiere a activității notariale din 12 decembrie 2016, reclamanta a fost admisă la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar.

Prima etapă s-a desfășurat la 27 decembrie 2016, iar la 29 decembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției a fost publicată lista candidaților care au promovat prima probă (testul grilă) a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar. Conform hotărârii Comisiei de concurs din 27 decembrie 2016 reclamanta nu a promovat testul grilă, deoarece în opinia Comisiei a răspuns corect doar la 384 itemi (din 385 necesari pentru promovare) și astfel, n-a fost calificată pentru etapa a doua a concursului.

A invocat reclamanta că lucrarea sa a fost evaluată cu grave abateri de procedură, fiind verificată de o persoană care nu avea calitatea de membru titular al Comisiei de concurs, unii itemi apreciați de comisie cu calificativul „greșit”, au fost rezolvați de reclamantă corect, iar alți itemi prin conținutul său au o interpretare dublă, pe cînd alții conțin cîte două răspunsuri corecte.

A specificat reclamanta că contestația depusă a fost respinsă nemotivat.

A considerat reclamanta că hotărârea Comisiei de concurs din 27 decembrie 2016 este ilegală, la baza acesteia fiind realizată o procedură incorectă, iar consecințele aplicării actului administrativ se reflectă nemijlocit asupra sa prin îngrădirea dreptului la muncă, și anume libertatea alegerii profesiei, a locului de muncă, prin violarea dreptului ce ține de egalitatea de șanse și tratament diferențiat, discriminatoriu.

Cu referire la procedura de organizare a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar și admiterea la activitatea notarială, reclamanta a invocat că actul administrativ a fost emis contrar art. 12 alin.(2) al Legii cu privire la notariat și pct. pct. 7, 8, 9, 11 și 26 ale Regulamentului privind organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr.170 din 30 aprilie 2009, ce stabilesc condiții de legalitate pentru numirea unei persoane în calitate de membru al Comisiei de concurs, iar nerespectarea condițiilor de legalitate se sancționează cu nulitatea.

A afirmat reclamanta că organizarea și desfășurarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar din 27 decembrie 2016 și din 04, 05 și 06

ianuarie 2017, a fost realizat cu participarea unui membru supleant din rîndul profesorilor titulari în materie de drept, care nu îndeplinea condițiile de legalitate pentru a se considera membru al comisiei de concurs, deoarece nici Legea, nici Regulamentul menționat nu conțin nici o dispoziție referitoare la suplinirea membrilor din componența nominală a comisiei în cauză, cu atît mai mult condițiile de desemnare și existența membrilor supleanți.

A relatat reclamanta că în caz de imposibilitate de organizare a concursului de către membrii nominali, urmau a fi întreprinse măsuri pentru selectarea noilor membri, care se aleg prin concurs public, dar nu membri supleanți, iar conform pct. 11 din Regulament, componența nominală a comisiei se aprobă prin ordinul Ministrului Justiției, și se publică pe site-ul oficial al Ministerului, sau cel puțin se comunică candidaților la concurs înainte de începerea primei etape, ceea ce n-a avut loc.

A susținut reclamanta că erorile procedurale de formare și numire a membrilor comisiei de concurs au contribuit negativ atît asupra elaborării testului grilă, cît și asupra evaluării defectuoase a candidaților.

Referitor la testul grilă și subiectele cu caracter teoretic și practic, reclamanta a menționat că conform pct.4 din Regulament, acestea urmau să fie aprobate de către comisia de concurs și publicate pe site-ul oficial al Ministerului Justiției cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilită pentru desfășurarea concursului, însă informația în cauză a fost publicată pentru prima dată la 25 noiembrie 2016, ca apoi, fără a comunica participanților la concurs, să fie eliminați unii itemi și înlocuiți cu alții, în special cei ce țin de dreptul procesual civil și dreptul internațional privat.

A apreciat reclamanta că aceste lacune au dus la violarea principiilor competiției deschise, transparenței, precum și cel al egalității accesului în profesie pentru fiecare participant al concursului, inclusiv în contextul în care unii itemi din testul grilă au fost elaborați prin încălcarea metodologiei elaborării testelor docimologice, astfel încît testul grilă aprobat de comisia de concurs conține itemi neprofesionist formulați, fără a ține cont de metodologia elaborării testelor docimologice, răspunsurile pretinse a fi corecte sunt ambigui, confuze, contradictorii, nu se regăsesc în lege sau sunt contrare acesteia, eșecuri procedurale și abuzuri grave ale comisiei ce constituie premise de anulare a hotărîrii comisiei de concurs din 27 decembrie 2016 în partea ce ține de eliminarea sa din concurs.

A mai invocat că cel puțin 5 răspunsuri din cele 16, pe care comisia le-a considerat greșite, le-a selectat ca fiind corecte, și anume la itemii nr. 112; 233; 360; 371; 380, astfel încît susține că a fost scoasă din concurs în mod nelegitim.

A declarat reclamanta că, refuzînd nemotivat soluționarea contestației, a fost lipsită de șansa de a participa în continuare la concurs, iar caracterul nelegitim al acțiunilor comisiei este amplificat de faptul, că din punct de vedere cantitativ, șansa de a depăși pragul de 385 de răspunsuri corecte a fost foarte reală, iar dacă nu s-ar fi admis erori procedurale și de fond esențiale, soluția comisiei în privința sa indiscutabil ar fi fost alta.

A susținut reclamanta că formarea sa ca specialist în domeniul notariatului (teza

de licență cu subiectul „Autentificarea notarială a actelor juridice”, apreciată cu calificativul 10, teza de master cu subiectul „Procedura succesorală în activitatea notarială”, apreciată cu calificativul 9, experiența de muncă (din anul 2005-în prezent), inclusiv activitatea didactică în domeniu-lector universitar la disciplina „Procedura notarială și dreptul succesoral”, aptitudinile intelectuale și competențele îi permit să afirme, că în cadrul probei a doua ar fi putut avea o prestație suficient de bună pentru a obține dreptul de a profesa ca notar, iar dacă ar fi admisă la proba a doua în fața aceleiași comisii, în mod evident ar fi subapreciată, deoarece lipsa de corectitudine, echidistanță și transparență a compromis respectiva comisie, astfel încât deciziile acesteia să nu mai fie nici credibile, nici juste.

A menționat că satisfacția echitabilă pe care o pretinde se rezumă la corectarea unei erori grave și evidente prin admiterea sa în profesia de notar. Aceasta nu poate afecta nici unul din candidații care deja au fost admiși în profesia de notar și nici resursele administrative ale Ministerului Justiției nu se vor consuma prin repetarea concursului, deoarece în conformitate cu hotărîrea comisiei de concurs au fost anunțate vacante 64 de locuri de notar, la concurs s-au înscris 123 de candidați, iar prima probă au susținut-o 68 de candidați și urmare a probei a doua au trecut 16 candidați, după admiterea contestațiilor mai fiind admiși încă 9 candidați, astfel încât 39 de locuri de notar anunțate de către Ministerului Justiției au rămas vacante.

Reclamanta a susținut că despre nepromovarea testului grilă a aflat la 29 decembrie 2016 de pe site-ul oficial al Ministerului Justiției.

A mai invocat reclamanta că reieșind din prevederile pct. pct. 13, 15 și 75 ale Regulamentului enunțat, comisia de concurs totuși ia hotărîre privind promovarea primei probe (testul grilă) și o adoptă cu votul majorității membrilor prezenți la ședință, dar de fapt, comisia de concurs întrunită în ședința din 27 și 28 decembrie 2016 a adoptat o hotărîre privind promovarea primei probe (testul grilă) a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, expusă în procesul-verbal nr.4, care prin natura sa este un act pregătitor sau o operațiune administrativă și tehnico-materială, ce trebuia să stea la baza emiterii hotărîrii.

A apreciat reclamanta că hotărîrea comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, expusă în procesul-verbal nr.4 din 27 decembrie 2016 în partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă al candidatului Eni Veronica, cu calificativul - respins 384 puncte și, publicată la 29 decembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției, la rubrica noutăți „Anunțuri”, este ilegală ca fiind emisă cu încălcarea procedurii stabilite, deoarece nu a fost emisă în forma stabilită, nu cuprinde elementele de formă care să confirme că actul a fost emis sau adoptat cu respectarea legii și, în consecință, comisia de concurs prin neglijarea atribuțiilor delegate prin norma de drept menționată, a generat emiterea unui act administrativ pasibil anulării în partea ce ține de eliminarea sa din concurs.

A confirmat reclamanta că hotărîrea indicată este ilegală în fond, ca fiind emisă contrar prevederilor legii, motive pentru care a solicitat instanței anularea hotărîrii comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, expusă în procesul-verbal nr.4 din 27 decembrie 2016, în partea aprobării rezultatului primei probe testul

grilă al candidatului Eni Veronica, cu calificativul - respins 384 puncte și, publicată la 29 decembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției, la rubrica Noutăți – „Anunțuri”, Lista candidaților care au promovat prima probă (testul grilă) a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar cu obligarea Ministerului Justiției să emită ordinul de investire a Veronicăi Eni cu împuterniciri de exercitare a activității notariale, cu teritoriul de activitate la alegerea acesteia din numărul de locuri rămase vacante și dispunerea eliberării licenței pentru activitate notarială pe numele Veronicăi Eni, cu înregistrarea ulterioară a acesteia în Registrul de stat al notarilor.

Prin hotărârea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată a Veronicăi Eni, fiind anulată hotărârea Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, expusă în procesul-verbal nr.4 din 27 decembrie 2016, în partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă, al candidatului Eni Veronica cu calificativul - respins 384 puncte și, publicată la 29 decembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției, la rubrica Noutăți – „Anunțuri”, Lista candidaților care au promovat prima probă (testul grilă) a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar. În rest pretențiile Veronicăi Eni fiind respinse ca nefondate.

Prin decizia din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de Eni Veronica. S-a admis cererea de apel declarată de Ministerul Justiției. S-a casat parțial hotărârea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, în partea în care au fost admise pretențiile reclamantei și în această parte s-a adoptat o nouă hotărâre prin care: S-a respins ca neîntemeiată pretenția reclamantei privind anularea Hotărârii Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, expusă în procesul-verbal nr. 4 din 27.12.2016 în partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă al candidatului Eni Veronica, cu calificativul ”respins”. În rest, hotărârea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, în partea în care pretențiile reclamantei Eni Veronica au fost respinse ca nefondate, s-a menținut fără modificări.

La 07 februarie 2019, Eni Veronica, reprezentată de avocatul Eni Oleg a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, aprecierea probelor a fost arbitrară, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

S-a menționat în recurs că obiectul acțiunii, se rezumă la anularea unui act administrativ cu caracter individual, pretins a fi ilegal și anume Hotărârea Comisiei de concurs, expusă în Procesul-verbal nr. 4 din 27.12.2016 în partea aprobării rezultatului primei probe, testul grilă, al candidatului Eni Veronica și repararea pagubei care i-a fost cauzată prin emiterea actului administrativ. Or, cum rezultă din motivarea deciziei, prin constatările sale eronate instanța de apel, a calificat juridic incorect raportul material litigios, căci în fapt recurenta, considerându-se vătămată

într-un drept recunoscut de lege, prin acțiunea sa în justiție a contestat ilegalitatea actului administrativ, pe temeiurile ce țin de fondul actului, precum și cu încălcarea procedurii stabilite.

Conform art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 2 din Legea nr.793/10.02.2000, instanța de contencios administrativ este „abilitată prin lege cu înfăptuirea controlului judecătoresc al legalității actelor administrative emise de autoritățile publice în activitatea de organizare a executării și de executare în concret a legii, precum și de gestionare a domeniului public”. Funcția dată a fost realizată pe deplin de către instanța de fond. Efectuând controlul judecătoresc asupra hotărârii contestate, instanța de fond prin hotărârea din 23.07.2018, în partea admiterii acțiunii, s-a referit doar la legalitatea actului administrativ și nicidecum la oportunitatea sau eficiența acestuia, după cum pretinde în decizia sa instanța de apel.

A accentuat Eni Veronica, reprezentată de avocatul Eni Oleg că prin anularea parțială a hotărârii Comisiei de concurs, instanța de fond nu a schimbat ceva din conținutul actului supus controlului judecătoresc, astfel nu „a intervenit în hotărârea comisiei de concurs”, după cum declară în decizia sa instanța de apel, dar a dispus de fundamentele sale constituționale (art. 15, art. 16, alin.(1), art. 20, alin. (1), art. 53, alin. (1) Constituția R.M.) de a suprima dispozițiile ilegale ale actului contestat, și nici de cum nu a modificat hotărârea în întregul ei. Astfel nu și-a arogat atribuții improprii. Drept urmare a interpretării eronate a legii, instanța de apel, din motiv că incorect a înțeles sensul acesteia a dat o concluzie greșită cu privire la drepturile și obligațiile instanței de fond.

S-a relatat în cererea de recurs că concluziile instanțelor de fond și de apel cu privire la respingerea „pretențiilor ca neîntemeiate” sunt ilegale, deoarece instanțele de judecată au omis să indice care anume norme de drept material din legile specificate urmează a fi aplicate raportului material litigios. Or, instanțele ierarhic inferioare stabilind incomplet circumstanțele de fapt ale cauzei, au calificat juridic relațiile dintre părți fără a indica concret, care anume articole reglementează relațiile litigioase respective și, pe final au emis hotărâre/decizie ilegală.

Prejudiciul cauzat în acest mod, a invocat Eni Veronica, reprezentată de avocatul Eni Oleg este dificil de estimat, întrucât Eni Veronica consideră, că respectând în mod evident condițiile de susținere cu succes a primei probe, ar fi proliferat o șansă reală de a obține licența de notar, în conformitate cu standardele europene notorii, licența de a desfășura o anumită activitate echivalează cu dreptul de proprietate. Impedimentele pe care autoritățile publice le creează în calea obținerii dreptului de proprietate indiferent de conținutul acestuia, sunt inadmisibile și trebuie evitate în toate cazurile.

Or, în contextul formulărilor utilizate de Curtea Europeană, satisfacția echitabilă pretinsă de recurentă se rezumă la corectarea unei erori grave și evidente, prin admiterea Veronicăi Eni în profesia de notar. Temeiul acordării satisfacției echitabile îl constituie existența prejudiciului cauzat astfel. Aceasta nu poate afecta nici unul din candidații care deja au fost admiși în profesia de notar și nici resursele administrative ale Ministerului Justiției nu se vor consuma prin repetarea concursului.

în consecință, prin actul administrativ anulat de instanța de fond în partea de nepromovare a concursului, Veronica Eni a fost lipsită de șansa de a participa în continuare la concurs. Astfel, dacă nu s-ar fi admis erori procedurale și de fond esențiale, soluția Comisiei în privința ei, indiscutabil ar fi fost alta.

Astfel, prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ recunoscut ilegal trebuie plătit integral, direct și fără întârziere, drep prevăzut de art.1404 și art.1416 Cod civil.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că decizia contestată a fost emisă până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, și recursul a fost depus până la intrarea în vigoare a Codului administrativ. Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată 08 noiembrie 2018, dar date privind recepționarea deciziei instanței de apel de către recurentă, la dosar lipsesc. Astfel, recursul declarat la 07 februarie 2019 este în termen.

În conformitate cu prevederile articolului 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Prin prisma art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 25 noiembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției și în Monitorul Oficial al RM, a fost publicat anunțul

cu privire la organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, testele grilă aprobate în ședința din 25 noiembrie 2016, subiectele pentru proba scrisă și spețele, locurile vacante și data desfășurării primei probe a concursului public pentru suplinirea locurilor vacante de notar.

Prin hotărârea nr.1 a comisiei de licențiere a activității notariale din 12 decembrie 2016, Eni Veronica a fost admisă la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar.

Prima etapă a concursului respectiv s-a desfășurat pe data de 27 decembrie 2016, iar la 29 decembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției a fost publicată lista candidaților care au promovat prima probă (testul grilă) a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar.

Conform hotărârii comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar din 27 decembrie 2016, expusă în procesul-verbal nr.4 din 27 decembrie 2016, în partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă, Eni Veronica nu a promovat testul grilă, deoarece în opinia Comisiei a răspuns corect doar la 384 itemi din 385 necesari pentru promovare și astfel nu a fost calificată pentru etapa a doua a concursului, hotărârea data fiind publicată la 29 decembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției, la rubrica Noutăți – „Anunțuri”, Lista candidaților care au promovat prima probă (testul grilă) a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Eni Veronica a solicitat anularea hotărârii comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar din 27 decembrie 2016, expusă în procesul-verbal nr.4 din 27 decembrie 2016, în partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă al candidatului Eni Veronica, cu calificativul - respins 384 puncte și, publicată la 29 decembrie 2016 pe site-ul oficial al Ministerului Justiției, la rubrica Noutăți – „Anunțuri”, Lista candidaților care au promovat prima probă (testul grilă) a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar cu obligarea Ministerului Justiției să emită ordinul de investire a Veronicăi Eni cu împuterniciri de exercitare a activității notariale, cu teritoriul de activitate la alegerea acesteia din numărul de locuri rămase vacante și dispunerea eliberării licenței pentru activitate notarială pe numele Veronicăi Eni, cu înregistrarea ulterioară a acesteia în Registrul de stat al notarilor.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii.

Ulterior, instanța de apel fiind investită cu judecarea apelurilor depuse de Eni Veronica și Ministerul Justiției a ajuns la concluzia respingerii cererii de apel declarată de Eni Veronica, admiterii cererii de apel declarată de Ministerul Justiției. S-a casat parțial hotărârea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, în partea în care au fost admise pretențiile reclamantei și în această parte s-a adoptat o nouă hotărâre prin care: S-a respins ca neîntemeiată pretenția reclamantei privind anularea Hotărârii Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, expusă în procesul-verbal nr. 4 din 27.12.2016 în partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă al candidatului Eni Veronica, cu calificativul ”respins”. În rest,

hotărârea din 23 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul central, în partea în care pretențiile reclamantei Eni Veronica au fost respinse ca nefondate, s-a menținut fără modificări.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este una întemeiată și legală.

Astfel, Completul menționează că Regulamentul cu privire la organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr.170 din 30.04.2009 și care era în vigoare la momentul petrecerii concursului la care a participat reclamanta, nu prevede obligativitatea emiterii unei hotărâri de către Comisia de concurs pentru candidații care au promovat sau nu testul grilă.

Totodată, conform dispozițiilor pct. 24 al Regulamentului privind organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 170 din 30 aprilie 2009, concursul constă în parcurgerea a două etape succesiv eliminatorii: test grilă (1) și expunere scrisă cu interviu (2).

În conformitate cu pct. 49 al Regulamentului indicat mai sus, se consideră că a promovat testul grilă și s-a calificat pentru etapa a doua, candidatul care a răspuns corect la cel puțin 385 de întrebări. Candidații care nu au promovat testul grilă, nu vor mai putea participa la etapa a doua a concursului.

Punctul 50 al Regulamentului nominalizat relevă că lista candidaților care au promovat testul grilă se publică pe site-ul oficial al Ministerului Justiției în termen de 2 zile de la data desfășurării probei de concurs.

Actul prin care au fost aprobate rezultatele concursului fiind procesul-verbal nr.4 din 27 decembrie 2016 al ședinței Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar.

Instanța de recurs relevă că la 20 decembrie 2016 Eni Veronica a depus contestație împotriva rezultatului obținut la prima etapă, testul grilă, solicitând reevaluarea răspunsurilor și modificarea punctajului acordat în sensul promovării testului grilă.

Totodată, conform pct.66 al Regulamentului privind organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 170 din 30 aprilie 2009, după afișarea rezultatelor candidații nemulțumiți de notarea lucrărilor în termen de 24 ore de la data afișării rezultatelor, pot face contestație sub sancțiunea decăderii din acest drept.

Pe cale de consecință se atestă că, prima instanță și-a întemeiat soluția pe faptul că din moment ce Comisia totuși a reexaminat testul grilă a Veronicăi Eni, aplicând prin analogie, conform pct.68, 69 și 70 din Regulamentul citat mai sus, urma nu doar să se rezume formal și matematic, la verificarea repetată a numărului de puncte acumulate, dar să verifice corectitudinea răspunsurilor din testul-grilă.

Sub acest aspect, instanța de recurs menționează că potrivit procesului-verbal nr.6 al ședinței comisiei din 03 ianuarie 2017, aceasta a decis unanim să examineze

contestațiile, reieșind din dreptul general al persoanei de a contesta acțiunile considerate ilegale cu efect asupra persoanei, și astfel, potrivit pct. 68, 69 și 70 din Regulament, comisia a reexaminat 19 lucrări contestate, prin verificarea repetată a numărului de puncte acumulate, astfel încât fiecare membru al comisiei de concurs a semnat lucrarea, confirmând punctajul final, acordat după examinarea contestației. În rezultat, contestația Veronicăi Eni a fost respinsă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel corect a menționat că autoritatea abilitată cu aprecierea rezultatelor concursului este Comisia de concurs, astfel încât instanța de judecată nu este îndreptățită de a interveni în hotărârile acesteia prin substituirea atribuțiilor exclusive ale comisiei date la evaluarea numărului de întrebări la care s-a oferit răspuns corect, contrariul fiind în contradicție cu exigențele cadrului normativ pertinent, inclusiv cu dispozițiile art. 26 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, ce instituie interdicția pentru instanță de a se pronunța asupra oportunității actului administrativ și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acestuia.

Este de remarcat și faptul că conform pct.75 al Regulamentului nominalizat mai sus, unica autoritate competentă să aprecieze rezultatele concursului și să propună eliberarea licenței pentru activitatea notarială este Comisia de licențiere a activității notariale.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ (în vigoare la data examinării cauzei), contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Este de remarcat și faptul că, conform prevederilor art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Rezultând din prevederile legale enunțate supra, precum și din dispozițiile art. 2 și art. 3 ale Legii contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conform dispozițiilor art. 16 alin. (1) din aceeași lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă, sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că în speță nu se întrunesc temeiurile instituite de art. 26 alin. (1) lit. a) și c) al Legii contenciosului administrativ pentru constatarea ilegalității fondului actului contestat.

Respectiv, instanța de recurs concluzionează ca fiind justă poziția instanței de apel precum că, în speță nu se întrunesc temeiurile legale pentru anularea actului administrativ contestat, inclusiv referitoare la legalitatea acestuia prin prisma fondului, a procedurii și a competenței, în cazul dat nu există motive legale pentru anularea hotărârii Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, expusă în procesul-verbal nr.4 din 27 decembrie 2016, în partea aprobării rezultatului primei probe testul grilă, al candidatului Eni Veronica cu calificativul - respins.

În contextul celor expuse, instanța de recurs conchide că, instanța de apel temeinic și legal a conchis că instanța de fond just a ajuns la soluția privind respingerea ca neîntemeiată a pretenției reclamantei privind obligarea pârâtului de a emite ordinul de investire cu împuterniciri de exercitare a activității notariale, obligarea dispunerii eliberării licenței pentru activitate notarială, deoarece aceasta presupune în mod direct o imixtiune în activitatea comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar și a comisiei de licențiere a activității notariale, situație inadmisibilă conform prevederilor Legii cu privire la notariat (în redacția în vigoare la momentul petrecerii concursului) și ale Regulamentului privind organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr.170 din 30 aprilie 2009 și care era în vigoare la momentul petrecerii concursului.

În astfel de circumstanțe, nu pot fi reținute criticile formulate în recurs cu privire la ilegalitatea deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii instanței de fond, deoarece sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate, mai mult actele judecătorești contestate au fost adoptate cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale și materiale.

Totodată, instanța de recurs menționează că argumentul recurenteii precum că prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ recunoscut ilegal trebuie plătit integral, direct și fără întârziere, drep prevăzut de art.1404 și art.1416 Cod civil, este neîntemeiat, or, repararea prejudiciului moral în prezentul litigiu, reprezintă o pretenție complementară, conform art. 25 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Eni Veronica, reprezentată de avocatul Eni Oleg împotriva deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Victor Burduh

Iurie Bejenaru